

باسمه تعالی

سال تحصیلی: ۱۴۰۱-۱۴۰۲

نام و نام خانوادگی:

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

نام پدر:

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان اردکان

اداره استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان

پایه تحصیلی: هشتم

دبیرستان دوره اول فرزنانگان شهدا

نوبت: اول

سوالات درس: فارسی

تعداد صفحات: ۲

تعداد سوالات: ۶

مدت پاسخگویی: ۵۰ دقیقه

امضاء دبیر:

نمره به حروف:

نمره به عدد:

نام و نام خانوادگی دبیر:

بارم	سوال	ردیف
۲,۵	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>(۱) دانش آموزان پرتوان! معنای ابیات زیر را به فارسی روان بنویسید.</p> <p>الف) ده روزه مهرگردون افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا (۱)</p> <p>ب) چون نپرسی کاین تماثیل از کجا آمد پدید؟ / چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار؟ (۱)</p> <p>(۲) معنا و مفهوم آخرین جمله ی بیت زیر را بنویسید. (۰,۵)</p> <p>*گفتم مرا غم تو خوش تر ز شادمانی / گفتا که در ره ما غم نیز شادمان است</p> <p>*****</p> <p>معنی واژه</p> <p>*دانش آموزان کوشا! در عبارت زیر واژه ای را بیاب که امروزه معنای دیگری دارد؟ (۰,۲۵)</p> <p>پرستار امرش همه چیز و کس / بنی آدم و مرغ و مور و مگس</p> <p>*معنای لغات مشخص شده را بنویسید. (۰,۵)</p> <p>الف) روزگاری چرتکه، چاپار و اسطرلاب در جامعه و محیط زندگی اجتماعی نقش داشته اند. ( )</p> <p>ب) عقل ها حیران شود کز خاک تاریک نژند ( )</p> <p>*در بیت "جهان متفق بر الهیتش / فرومانده در کنه ماهیتش" کدام گزینه معنای واژه ی ((متفق)) نیست؟ (۰,۲۵)</p> <p>(۱) هم فکر (۲) همسان (۳) هم عقیده (۴) هم رای</p> <p>*****</p> <p>دانش ادبی</p> <p>* ادب دوستان عزیز! در عبارت ((جنید، دامنش را گرفت)) قسمت مشخص شده، کنایه از چیست؟ (۰,۵)</p> <p>* کدام یک از کتاب های زیر، ادبیات اندرزی نیست؟ (۰,۲۵)</p> <p>الف) گلستان سعدی (۲) مثنوی معنوی (ج) لیلی و مجنون (د) بوستان سعدی</p> <p>* در عبارت ((این بال ها همانند لاله های گوش اند. بی پر و بدون رگ های اصلی)) وجه شبه را مشخص کنید. (۰,۲۵)</p>	۱
۱,۵		۲
		۳

* اگر بیت زیر، بیت ششم شعری باشد، این شعر در چه قالبی سروده شده است؟ (با ذکر دلیل) (۵، ۰)

چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه کس عزیز باشی

دانش زبانی

* دوستان پرتلاش! در کدام گزینه «متمم» به درستی مشخص نشده است؟ (۵، ۰)

الف) امیر را خبر دادند که او چه می کند؟ (امیر) ب) امیر انگشتی از انگشت بیرون کرد. (انگشت)
ج) تنها در آنجا شادی وساعتی بودی. (آنجا) د) کلید برداشتی و در خانه باز کردی. (خانه)

۱، ۵

* در مصراع های زیر، نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (۵، ۰)

الف) آن خدا بی رحم بود و خشمگین ( ) ب) مثل نوری در دل آینه بود ( )
* با توجه به نوع (را) نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. (۵، ۰)

الف) باد را بیش گزند است و ضرر ( ) ب) زاغ را میل کند دل به نشیب ( )
* در عبارت «گودالی دید در آن خانه و چنان که جولاهگان را باشد.» هسته در گروه اسمی مفعولی کدام است؟ (۵، ۰)

درک مطلب

* دانش آموز باهوش! عبارت زیر را با توجه به آنچه در درس «ارمغان ایران» آموختید، تفسیر کنید. (۵، ۰)

«هر آینه می دانم که هر کسی ایران را بشناسد. دل بدان خواهد باخت.»

۲، ۵

* مفهوم عبارت «هر یکی را آنچه به کار باید داد» چیست؟ (۵، ۰)

* منظور از عبارت «جز راست نباید گفت هر راست نشاید گفت» چیست؟ (۵، ۰)

* روایت «من عرف نفسه، فقد عرف ربه» با کدام مهارت زندگی عبارت دارد؟ ( ) (۵، ۰)

* با توجه به ابیات زیر «طاووس» و «خفاش» در کدام مفاهیم نمادین به کار رفته است؟ (۵، ۰)

«نور خورشید در جهان، فاش است / آفت از چشم خفاش است»
«طاووس را به نقش و نگاری که هست، خلق / تحسین کنند و او خجل از پای زشت خویش»

* درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. (۵، ۰)

الف) تماتیل جمع کلمه ی مثال است. ( )
ب) خداوند در عبارت «خداوندش را بگوی، گرگ ببرد» منظور از خداوند بزرگ و آفریننده ی جهان می باشد. ( )

تاریخ ادبیات

* ادب پژوهان گرامی! جدول را کامل کنید.

(۵، ۰)

عنوان کتاب	نویسنده / شاعر
فرزند ایران	
	محمد حبله رودی

۱

* داده های زیر کدام شخصیت ادبی را معرفی می کند؟ (۵، ۰)

«وی از نوادگان فتحعلی شاه قاجار بود. تحصیلاتش در مدرسه ی دارالفنون تبریز صورت گرفت. ابتدا شاعر دربار قاجاریه بود اما به زودی از شاعری دربار کناره گرفت. شعرش ساده و روان و مشتمل بر کلمات و تعبیرات عامیانه است و مسائل مختلف سیاسی را با زبانی ساده و نیش دار بیان می کرد.»

۶

محمد احمد

ساعت برگزاری : ۸ صبح		تاریخ آزمون : ۱۴۰۱/۱۰/۱۵
نوبت : اول سوالات درس : فارسی تعداد صفحات : ۲ تعداد سوالات : ۶ مدت پاسخگویی : ۵۰ دقیقه	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان یزد مدیریت آموزش و پرورش شهرستان اردکان اداره استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان دبیرستان دوره اول فرزنانگان شهدا	سال تحصیلی : ۱۴۰۱-۱۴۰۲ نام و نام خانوادگی : نام پدر : پایه تحصیلی : هشتم

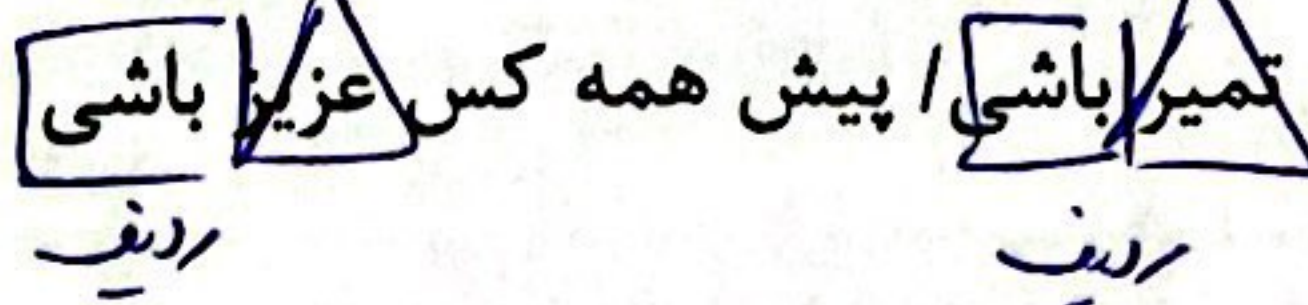
نام و نام خانوادگی دبیر :	نمره به عدد :	نمره به حروف :	امضاء دبیر :
---------------------------	---------------	----------------	--------------

ردیف	سوال	پارم
۱	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>(۱) دانش آموزان پرتوان! معنای ابیات زیر را به فارسی روان بنویسید.</p> <p>الف) ده روزه مهرگردون افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا (۱)</p> <p>ب) چون نپرسی کاین تمائیل از کجا آمد پدید؟ / چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار؟ (۱)</p> <p>ج) چگونگی نپرس که این بیکوها از کجا پدیدار شد؟ / چگونگی حبیب و جوی که این تصاویر از کجا آشکار شد؟ (۲)</p> <p>معنا و مفهوم آخرین جمله ی بیت زیر را بنویسید. (۰.۵)</p> <p>*گفتم مرا غم تو خوش تر ز شادمانی / گفتم که در ره ما غم نیز شادمان است</p> <p>لے در راه عشق، سخن و غم نیت، چرا که هر از دست برسد نیت</p> <p>*****</p> <p>معنی واژه</p> <p>*دانش آموزان کوشا! در عبارت زیر واژه ای را بیاب که امروزه معنای دیگری دارد؟ (۰.۲۵)</p> <p>پرستار / امرش همه چیز و کس / بنی آدم و مرغ و مور و مگس / گذشته خدمتکار، فرمانبردار</p> <p>*معنای لغات مشخص شده را بنویسید. (۰.۵)</p> <p>الف) روزگاری چرتکه، چاپار و اسطرلاب در جامعه و محیط زندگی اجتماعی نقش داشته اند. (ابراخیم خرمی) / بارقین و ضعیف اجرا آسمانی</p> <p>ب) عقل ها حیران شود کز خاک تاریک نژند (سهروردی) / حکیم و اندرهلین</p> <p>*در بیت "جهان متفق بر الهیتش فرومانده در کنه ماهیتش" کدام گزینه معنای واژه ی ((متفق)) نیست؟ (۰.۲۵)</p> <p>۱) هم فکر ۲) همسان ۳) هم عقیده ۴) هم رای</p> <p>*****</p> <p>دانش ادبی</p> <p>* ادب دوستان عزیز! در عبارت ((جنید، دامنش را گرفت)) قسمت مشخص شده، کنایه از چیست؟ (۰.۵)</p> <p>خواهش، التماس، اصرار</p> <p>* کدام یک از کتاب های زیر، ادبیات اندرزی نیست؟ (۰.۲۵)</p> <p>الف) گلستان سعدی ۲) مثنوی معنوی ج) لیلی و مجنون د) بوستان سعدی</p> <p>بیت عاشره نام</p> <p>* در عبارت ((بن بال ها همانند لاله های گوش)) ادبی بی پر و بدون رگ های اصلی)) وجه شبه را مشخص کنید. (۰.۲۵)</p> <p>۱ ۲ ۳ ۴</p> <p>رکن ۳ - وجه شبه</p>	۲.۵
۲	<p>*****</p>	
۳	<p>*****</p>	۱.۵

جزوه سیپی

* اگر بیت زیر، بیت ششم شعری باشد، این شعر در چه قالبی سروده شده است؟ (با ذکر دلیل) (۰,۵)
چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه کس عزیز باشی
مثنوی = دو مصراع با هم هم قافیه است

دانش زبانی

* دوستان پرتلاش! در کدام گزینه «متمم» به درستی مشخص نشده است؟ (۰,۲۵)

- الف) امیر را خبر دادند که او چه می کند؟ (امیر)
- ب) امیر انگشتی از انگشت بیرون کرد. (انگشت)
- ج) تنها در آنجا شدی و ساعتی بودی. (آنجا)
- د) کلید برداشتی و در خانه باز کردی (خانه)

* در مصراع های زیر، نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (۰,۵)

الف) آن خدا بی رحم بود و خشمگین (مسئد) ب) مثل نوری در دل آینه بود (متمم)

* با توجه به نوع (را) نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. (۰,۵)

الف) باد را بیش گزند است و ضرر (مضاف الیه) یا ستم ب) زاغ را میل کند دل به نشیب (مضاف الیه)

* در عبارت «گودالی دید در آن خانه و چنان که جولاهگان را باشد.» هسته در گروه اسمی مفعولی کدام است؟ (۰,۲۵)

گوران

درک مطلب

* دانش آموز باهوش ابهرت زیر را با توجه به آنچه در درس «ارمغان ایران» آموختید، تفسیر کنید. (۰,۵)

«هر آینه می دانم که هر کسی ایران را بشناسد. دل بدان خواهد باخت.»

عشقش خواهد شد پس زانای ایران دوست داشتنی است

* مفهوم عبارت «هر یکی را آنچه به کار باید داد» چیست؟ (۰,۲۵) حکمت خردمندی

* منظور از عبارت «جز راست نباید گفت هر راست نشاید گفت» چیست؟ (۰,۵)

راستگویی، فرصت شناسی

* روایت «من عرف نفسه، فقد عرف ربه» با کدام مهارت زندگی عبارت دارد؟ (خورشید) (۰,۲۵)

* با توجه به ابیات زیر «طاووس» و «خفاش» در کدام مفاهیم نمادین به کار رفته است؟ (۰,۵)

«نور خورشید در جهان، فاش است / آفت از چشم خفاش است» کافران؛ و جبر خداوند است، هر او در صفت

«طاووس» را به نقش و نگاری که هست، خلق / تحسین کنند و او خجل از پای زشت خویش»

* درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. (۰,۵)

الف) تمثیل جمع کلمه ی مثال است. (X) تمثال ها

ب) خداوند در عبارت «خداوندش را بگوی، گرگ ببرد» منظور از خداوند بزرگ و آفریننده ی جهان می باشد. (X)

صاحب داریه نوسفندها.

تاریخ ادبیات

* ادب پژوهان گرامی! جدول را کامل کنید.

(۰,۵)

عنوان کتاب	نویسنده / شاعر
فرزند ایران	سید جلال الدین کزازی
جامع التمثیل	محمد حبله رودی

* داده های زیر کدام شخصیت ادبی را معرفی می کند؟ (۰,۵)

«وی از نوادگان فتحعلی شاه قاجار بود. تحصیلاتش در مدرسه ی دارالفنون تبریز صورت گرفت. ابتدا شاعر دربار قاجاریه بود اما به زودی از شاعری دربار کناره گرفت. شعرش ساده و روان و مشتمل بر کلمات و تعبیرات عامیانه است و مسائل مختلف سیاسی را با زبانی ساده و نیش دار بیان می کرد.»

← ایرج میرزا

مسئله - (ب)

آزمون درس: فارسی و تکمیلی		اداره کل آموزش و پرورش		سازمان ملی پرورش		نام:	
پایه: هشتم		استان لرستان		استعدادهای درخشان		نام خانوادگی:	
رشته		امتحانات هماهنگ مدارس استعداد های درخشان استان لرستان		نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲		شماره صلدلی:	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵						کلاس:	
زمان پاسخ گویی: ۶۰ دقیقه		نمره با عدد:		نمره با حرف:		امتحان در ۱ برگ، ۲ صفحه و ۲۲ سوال بوده و نیاز به پاسخنامه ندارد.	
نام دبیر:							
بارم	الف) شناخت و معنی واژه (۱/۵)						
۱/۵	<p>۱- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۰/۲۵)</p> <p>الف) تو شیخ بغدادی که مردم را ارشاد می‌کنی؟ (راهب) (ب) پرستار امرش همه چیز و کس (فرمانبردار، خدایار)</p> <p>پ) کای فرزند این چرخ بلند (بالا برنده) (ت) انایی که پر شد دگر چون برد (طرف، کوزه)</p> <p>ث) برزجمهر بر ارتجال جواب داد که سحرخیز دزدان بودند که پیش از من برخاستند. (فوری، بدبخت)</p> <p>ج) ایران سرزمینی است که ما بدان می‌نازیم و سر از همگان برمی‌افزایم. (هم‌نوعان، هم‌نام)</p>						
	ب) معنی شعر و نثر (۳/۷۵ نمره)						
۳/۷۵	<p>۲) معنی ابیات و عبارات‌های زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف) کشور ما همواره سرزمین سپند فر و فروغ و فرزانیگی بوده است. (۱)</p> <p>همیشه معنن شلوه و نورودان</p> <p>ب) همه ایرانیان در گردی و مردی رستم را دستان می‌زنند. (۰/۷۵)</p> <p>چلوان انسانیت مثال مازند</p> <p>ج) یکی را به سر بر نهد تاج بخت یکی را به خاک اندر آرد ز تخت (۱)</p> <p>نخبت دامبال را چون تاج بر سرش نهاده و شعله را از کت پادشاه خنک مآورد.</p> <p>۳) جمله زیر را به فارسی امروزی برگردانید. «بی آسیبی که رسانند، جامه او را بستانند.» (۰/۵)</p> <p>بدون آن که زیانی به او برساند، جامه و لباسش را از او بکنند و بکنند.</p>						
	پ) دانش‌های ادبی (۲/۲۵)						
۲/۲۵	<p>۴) لیلی و مجنون نظامی یکی از مهم‌ترین مثنوی‌های فارسی به شمار می‌آید. (۰/۵) درست ☒ نادرست ☐</p> <p>۵) در ادبیات ..... راه بهتر زیستن و خوش بختی نشان داده می‌شود. (۰/۵) تعلیمی ☒ حماسی ☐</p> <p>۶) مهم‌ترین آرایه در بیت «لبخند تو خلاصه خوبی‌هاست / لختی بخند خنده گل زیباست» را بنویسید؟ (۰/۵)</p> <p>تکرار واج خ و قه حروف</p> <p>۷) لحن ستایشی چگونه لحنی است؟ (۰/۵) لحنی مناسب قدر و ارزش و بیای و ترانه‌ها کیست و خوب است</p> <p>۸) در بیت «زار و افسرده چنین گفت عقاب / که مرا عمر حبابی است بر آب» مشبه و مشبه‌به را مشخص کنید. (۰/۵)</p> <p>مشبه (عجرب) ..... مشبه‌به (حباب)</p>						

جزوه سیتی

ت) دانش زبانی (۲/۲۵) (نمره)

۹) در مصراع «گفتم مرا غم تو خوش تر ز شادمانی» نقش «خوش تو» و ضمیر «م» چیست؟ (۰/۵)
خوش تو: ... (نویسید) ضمیر «م» (در مرا): ... (نویسید)

۱۰) نوع «را» در بیت «چاره مرگ نه کاری است حقیر / زنده را دل نشود از جان سیر» را مشخص کنید. (۰/۵) دل زنده - فکر اضافه
۱۱) نوع «ک» در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟ (۰/۵)

- ۱) عروسک
- ۲) موشک
- ۳) روباهک
- ۴) سنجاقک

۱۲) واژه «برادر» چند واج دارد؟ (۰/۲۵) تصغیر
۱۳) بن مضارع و مصدر فعل «نوشت» را بنویسید. (۰/۵) بن مضارع: (نویسید) مصدر: (نویسید)

ث) درک مطلب (۳/۷۵)

۱۴) جمله «به قدر فهم مستعمان می گویم» به کدام ویژگی گوینده اشاره می کند؟ (۰/۵) سخن نویی دریت، داستان آرا - سخن لسن

۱۵) در بیت «پیر گفت: که چه عزت زین به / که نی ام بر در تو بالین نه» پیر عزت و سعادت را در داشتن چه صفتی می بیند؟ (۰/۵)

۱۶) مفهوم عبارت «حکیمی گفته است: افسوس که جوان نمی داند و پیر نمی تواند» را بنویسید. (۰/۷۵) آزادگی

۱۷) مفهوم مشترک این دو بیت را بنویسید. (۰/۵)
بیت اول: انسون که پیر جهان دیده / نورم ، و من که پیرم به زان سوز
بیت دوم: انسان به مرد تجربه کب حاکم زد / قدرتش کم مالد
مفهوم مشترک: زهار مگو به جز راست
هر چند تو را در آن ضررهاست

گر راست سخن گویی در بند بمانی / به از آنکه دروغت دهد از بند رهایی

۱۸) در بیت «حد من نیست ثنایت گفتن / گوهر شکر عطایت سفتن» چه رابطه ای بین ثنای خداوند و گوهر سفتن وجود دارد؟ (۰/۵)

۱۹) در منظومه «عقاب و زاغ» عقاب نماد چه انسان هایی است؟ (۰/۵) سباهت: کارسنت از شمشیر و سوزنیش

۲۰) در عبارت «این فرومایه هزار من سنگ برمی دارد ولی طاق سخی نمی آورد» شخص مورد نظر از کدام مهارت زندگی بهره مند نیست؟ (۰/۵) سپردن تحمل - جبرگ بر اساسات - دهی جانان

ث) تاریخ ادبیات (۱/۵)

نویسنده دستور زبان عشق، عبدالمبین است. وی در شهر گتوند دزفول متولد شده است. (۰/۵)
اثر قآنی که به شیوه گلستان سعدی نوشته شده است، چه نام دارد؟ (۰/۵)

- بهارستان
- نفحات الانس
- منشآت
- بان

کدام شاعر از نوادگان فتحعلی شاه بود و مسائل اجتماعی را به زبان ساده و شوخی های نیش دار بیان می کرد؟ (۰/۵)

- ایرج میرزا
- عبدالرحمن جامی

شادکام و موفق باشید.

جزوه سیپی